

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

Технології соціального виховання особистості

(назва дисципліни)

підготовки магістр

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми

Педагогіка вищої школи

(назва освітньо-професійної програми)

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості» підготовки магістра, галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», за освітньо-професійною програмою «Педагогіка вищої школи».

Розробник: Сушик Н. С., доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент,

Силабус вибіркової навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 13 від 03 лютого 2021 р.

Завідувач кафедри:

(доц. Чернета С. Ю.)

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Характеристика навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості» для денної форми навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 «Освіта/Педагогіка», 011 «Освітні, педагогічні науки», «Педагогіка вищої школи», магістр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 150 год. / 5 кредитів		Рік навчання 2 курс
		Семестр 3-ий
ІНДЗ: немає		Лекції 20 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Самостійна робота 100 год.
		Консультації 10 год.
	Форма контролю залік	
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача (-ів)

Прізвище, ім'я та по батькові Сушик Наталія Степанівна

Науковий ступінь кандидат педагогічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Контактна інформація (тел.: 0677852095)

email: nataliasushyk@gmail.com

Дні занять (згідно розкладу) <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Технології соціального виховання особистості» відноситься до циклу вибіркової дисципліни підготовки магістра, галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», за освітньо-професійною програмою «Педагогіка вищої школи», спрямована на формування професійної компетентності магістрів освітніх, педагогічних наук зі спеціалізації «Педагогіка вищої школи».

2. Пререквізити (попередні курси, на яких базується вивчення дисципліни) «Компетентнісна модель фахівця».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Технології соціального виховання

особистості» є сформувати здатність магістрів освітніх, педагогічних наук зі спеціалізації «Педагогіка вищої школи» реалізувати технології соціального виховання здобувачів освіти згідно з професійними функціями.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості» є сформувати:

1) систему знань про сутність, ознаки, особливості, об'єкт, суб'єкт, мету, завдання, структуру, зміст, форми, методи, засоби реалізації технологій соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу;

2) вміння, навички оптимально й ефективно реалізувати технології соціального виховання особистості;

3) здатність розвивати, формувати життєву, здоров'язбережувальну, комунікативну, соціальну, правову, економічну та інші компетентності здобувачів освіти.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості» з педагогікою вищої школи, теорією та технологіями виховання особистості.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні професійні завдання і проблеми у галузі освіти, що передбачає дослідницьку та інноваційну діяльність в динамічних умовах закладу вищої освіти.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до набуття спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності.

ЗК3. Прагнення до формування та розвитку комунікативних здібностей, міжособистісної взаємодії у професійній сфері.

ЗК6. Здатність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах і ситуаціях, що потребує застосування новітніх підходів та прогнозування.

ЗК8. Здатність до рефлексії власного освітнього та професійного досвіду, критичного оцінювання результатів діяльності; готовність до постійного саморозвитку та самовдосконалення; прояв допитливості, пізнавального інтересу, розуміння способів їх реалізації у процесі самонавчання; готовність до реалізації власного аксіологічного потенціалу.

ЗК12. Здатність до передання набутих знань іншим людям на основі застосування сучасної педагогічної методології, набуття вмінь постійного професійного самовдосконалення й самоосвіти з метою актуалізації знань про правову дійсність, збереження власного потенціалу актуального та інноваційного мислення.

ЗК13. Здатність до критичного осмислення освітянських проблем у навчанні та/або професійній діяльності на межі інтеграції предметних галузей.

ЗК14. Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних

висновків, а також знань і пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Фахові компетентності (ФК)

ФК5. Здатність застосовувати інноваційні педагогічні технології з урахуванням особливостей підготовки фахівців за різними спеціальностями.

ФК9. Здатність реалізувати здоров'язбережувальний підхід в організації освітнього процесу.

ФК10. Здатність будувати ефективну комунікативну взаємодію із суб'єктами освітнього процесу.

ФК11. Здатність до рефлексії в процесі розв'язання професійних завдань.

ФК12. Здатність до самоосвіти і професійного самовдосконалення.

ФК14. Здатність створювати просвітницькі програми популяризації освіти, науки та культури.

Програмні результати навчання

Знання (ЗН)

ПР34. Знати принципи, зміст, методи та організаційні форми освітньої діяльності зі здобувачами вищої освіти.

ПР35. Знати системні концепції різноманітних видів навчальних і позааудиторних занять, організації виховного процесу у вищій школі.

Уміння (У)

ПРУ1. Застосовувати ефективні форми організації освітнього процесу на різних етапах його реалізації.

ПРУ2. Вміння застосовувати в освітній діяльності сучасні інноваційні технології та методи навчання; інформаційно-комунікаційні технології, які сприяють ефективній комунікації в освітньому середовищі, прогресу у досягненні результатів навчання студентами та підвищенню якості освітньої діяльності в цілому.

ПРУ5. Вміння використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти, сучасні технології і засоби організації освітньо-виховного процесу зі студентами.

ПРУ6. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми управління закладом освіти та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПРУ12. Здійснювання ефективної роботи в команді, делегування повноважень, розподіл обов'язків, тайм – менеджменту в роботі керівника.

Комунікації (К)

ПРК5. Вміння використання в освітній діяльності сучасних педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій, які сприяють ефективній комунікації в освітньому середовищі, прогресу у досягненні результатів навчання студентами та підвищенню якості освітньої діяльності.

Автономія і відповідальність (АіВ)

ПРАіВ 3. Аналізувати результати власної педагогічної діяльності та розробляти програму професійного саморозвитку. Знати, розуміти та використовувати стратегії подолання та попередження конфліктних ситуацій.

ПРАіВ 4. Використовувати методи педагогічної профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків учасників освітнього процесу, для розв'язання конфліктів, попередження виникнення професійних ризиків.

ПРАіВ 7. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

5. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи реалізації технологій соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу

Тема 1. Компетентнісний підхід у реалізації технологій соціального виховання особистості

Сутність, мета, завдання соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу. Сутність, ознаки технологій соціального виховання особистості. Сутність, структура, етапи формування компетентностей особистості. Життєва, здоров'язбережувальна, комунікативна, соціальна, правова, економічна та інші компетентності особистості. Мета, завдання, зміст технологій соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу.

Тема 2. Форми соціального виховання особистості

Сутність, ознаки, класифікація форм соціального виховання особистості. Сутність, особливості, етапи, умови ефективного проведення відеолекторію. Сутність, особливості, етапи, умови ефективного проведення тренінгу. Сутність, особливості, етапи, умови ефективного проведення заняття з використанням просвітницько-профілактичних настільних ігор у реалізації технологій соціального виховання особистості.

Тема 3. Методи соціального виховання особистості

Методи та прийоми виховання. Класифікація методів виховання за спрямованістю вихованого впливу на особистість: 1) методи формування свідомості; 2) методи формування досвіду соціальної поведінки та організації діяльності; 3) методи стимулювання поведінки та діяльності особистості. Характеристика методів, які застосовуються в технологіях соціального виховання особистості: мозковий штурм, дискусія, метод вправ, кейс-метод (аналіз і розв'язання проблемних ситуацій) та інші. Умови оптимального вибору й ефективного застосування методів соціального виховання особистості.

Змістовий модуль 2. Практичні основи реалізації технологій соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу

Тема 4. Компетентнісний підхід у реалізації технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний – рівному»

Особливості, об'єкт, суб'єкти, мета, завдання, структура, зміст, форми, методи, етапи, умови ефективного реалізації технології формування здорового

способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний – рівному».

Тема 5. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку

Особливості, об'єкт, суб'єкти, мета, завдання, структура, зміст, форми, методи, етапи, умови ефективної реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку.

Тема 6. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання особистості «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку

Особливості, об'єкт, суб'єкти, мета, завдання, структура, зміст, форми, методи, етапи, умови ефективної реалізації технології соціального виховання особистості «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку.

Тема 7. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціально-фінансової освіти й виховання «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо» дітей юнацького віку

Особливості, об'єкт, суб'єкти, мета, завдання, структура, зміст, форми, методи, етапи, умови ефективної реалізації технології соціально-фінансової освіти й виховання «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо» дітей юнацького віку.

6. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Структура навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості» для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ. занят.	Сам. роб.	Консультації	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи реалізації технологій соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу						
Тема 1. Компетентнісний підхід у реалізації технологій соціального виховання особистості	15	4	–	10	1	Т/МКР 1
Тема 2. Форми соціального виховання особистості	16	2	4	9	1	ІРС/ДС/РМГ/ 8 балів
Тема 3. Методи соціального виховання особистості	12	2	–	9	1	Т/МКР 1
Разом за модулем 1	43	8	4	28	3	8

Змістовий модуль 2. Практичні основи реалізації технологій соціального виховання особистості на основі компетентнісного підходу						
Тема 4. Компетентнісний підхід у реалізації технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний – рівному»	28	4	4	18	2	ІРС/ДС/ РМГ/ 8 балів
Тема 5. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку	28	4	4	18	2	ІРС/ДС/ РМГ/ 8 балів
Тема 6. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання особистості «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку	25	2	4	18	1	ІРС/ДС/ РМГ/ 8 балів
Тема 7. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціально-фінансової освіти й виховання «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо» дітей юнацького віку	26	2	4	18	2	ІРС/ДС/ РМГ/ 8 балів
Разом за модулем 2	107	12	16	72	7	32
Види підсумкових робіт						Бали
Модульна контрольна робота 1						30
Модульна контрольна робота 2						30
Всього годин / Балів	150	20	20	100	10	100

Форма контролю*: ІРС – індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, ДС – дискусія, МКР – модульна контрольна робота, Т – тести.

7. Завдання для самостійного опрацювання

Тема 2. Форми соціального виховання особистості

1. Кожному студентові розробити відеолекцію з метою формування компетентностей (життєвої, здоров'язберезувальної, комунікативної, соціальної) дітей підліткового та юнацького віку з використанням відеороликів:

1. Брайан Трейси. 7 советов для позитивных людей [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.youtube.com/watch?v=ZrRGTNTNA_M

2. Брайан Трейси. 7 важных качеств оптимистов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=rwOLyJyIVso>

3. Брайан Трейси. 4 основных качества для успеха [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=erhq5cib8l8>

4. Брайан Трейси. Секреты достижения целей [Электронный ресурс] – Режим доступа: https://www.youtube.com/watch?v=oQGo_OFQg60

5. Брайан Трейси. Умение решать проблемы [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=N2tioaDqdEM>

6. Брайан Трейси. Привычки успешных людей [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=KcRnotna5qY>

7. Брайан Трейси. Семь шагов развития привычек [Электронный ресурс] – Режим доступа: https://www.youtube.com/watch?v=NbY_iZv7vD0

8. Брайан Трейси. Час в день на саморазвитие [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=IBLfc7IjGtM>

2. Кожному студентові розробити презентацію **однієї частини тренінгу** в реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку:

Тренінг 1. Особиста гідність (Ч. 1-3) (для учнів 11 класу).

Тренінг 2. Безпека життя (Ч. 1-3) (для учнів 11 класу).

Тренінг 3. Громадянська позиція (Ч. 1-3) (для учнів 11 класу).

Тема 4. Компетентнісний підхід у реалізації технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний – рівному»

Кожному студентові розробити презентацію одного із запропонованих модулів (структури та змісту занять, з яких він складається) технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний – рівному» для дітей юнацького (15–18 років) віку: 1) «Спілкуємося й діємо»; 2) «Твоє життя – твій вибір»; 3) «Прояви турботу та обачливість»; 4) «Знаємо та реалізуємо свої права»; 5) «Мое майбутнє».

Тема 5. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку

Кожному студентові розробити презентацію структури та змісту занять в реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку з метою формування однієї з компетентностей особистості: 1) життєвої; 2) комунікативної; 3) правової; 4) соціальної; 5) економічної; 6) дозвіллевої.

Тема 6. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку

Кожному студентові розробити презентацію одного з модулів (блоків) технології соціального виховання «Професія. Освіта. Кар'єра. Успіх» дітей підліткового та юнацького віку: 1) «Професія»; 2) «Освіта»; 3) «Кар'єра»; 4) «Успіх».

Тема 7. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціально-фінансової освіти й виховання «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо» дітей юнацького віку

Кожному студентові розробити презентацію занять технології соціально-фінансової освіти й виховання «Творимо майбутнє відповідально й ощадливо» дітей юнацького віку з метою формування однієї з компетентностей: 1) життєвої; 2) соціальної; 3) правової; 4) економічної.

IV. Політика оцінювання

Якщо студент пройшов дистанційне навчання, взяв участь у вебінарах, конференціях інших формах здобуття професійних компетентностей, які підтвержені сертифікатами, згідно до мети та завдань навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості», то йому зараховується один бал за кожну годину (кількість годин визначена сертифікатом участі) за підсумковий модульний контроль.

Таблиця 3

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Технології соціального виховання особистості» для денної форми навчання

Поточний контроль (макс = 40 балів)		Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2		
Змістовий	Змістовий модуль 2	МКР1	МКР2	100

модуль 1							
T2	T4	T5	T6	T7	30	30	
8	8	8	8	8			

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік і у випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може добрати бали, виконавши підсумковий тест.

VI. Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Sushyk Nataliia Competent approach to realization of technology of social education of personality. Компетентнісний підхід у реалізації технологій соціального виховання особистості [Електронний ресурс] / Nataliia Sushyk // Innovative Approaches to Ensuring the Quality of Education, Scientific Research and Technological Processes : monograph / edited by Magdalena Gawron-Łapuszek, Yana Suchukova. – Katowice: Publishing House of University of Technology, 2021. – P. 893–916, 1219. – Режим доступу: <http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/3ae54f97de8a1480cfb229660e616f25.pdf>

2. Компетентності для культури демократії – Живемо разом як рівноправні громадяни в культурно багатоманітному демократичному суспільстві [Електронний ресурс] – Страсбург: Видавництво Ради Європи, 2016, – Осло : Європейський центр імені Вергеланда, 2018, укр. переклад. – 78 с. – Режим доступу: file:///C:/Users/Sweet/Downloads/kompetentnosti_kultury_demokratiyi_ua.pdf

3. Лещук Н. О. Програма факультативного курсу «Сприяння просвітницькій роботі «рівний – рівному» серед молоді України щодо здорового способу життя»: навч.-метод. посіб. [Електронний ресурс] / Н. О. Лещук, Ж. В. Савич. – К. : Наш час, 2007. – 52 с. – Режим доступу: <http://khodosivka.edukit.kiev.ua/Files/downloads/facultativ.pdf>

4. Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція : програма виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми

[Електронний ресурс] / наук. кер. та ред. І. Д. Звереві та Ж. В. Петрочко. – К. : ФО-П Буря О.Д., 2014. – 88 с. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pozashkilna/Osobysta-gidnist_programa.pdf.

5. Професія. Кар'єра. Успіх: метод. посіб. [Електронний ресурс] / автори-упоряд.: Т. Л. Лях, Ю. М. Малієнко, Н. Є. Тимошенко, Т. П. Цюман, А. М. Шеламкова; за заг. ред. Т. П. Цюман. – Видання друге, перероблене й доповнене. – К.: Основа-Принт, 2013. – 184 с. – Режим доступу: https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/book_profecia_kariera_yspivh.pdf

6. Сушик Н. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку [Електронний ресурс] / Н. Сушик // Нова педагогічна думка: науково-методичний журнал. – Рівне : РОППО, 2020. – №2 (102). – С. 161–167. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2020_2_37

7. Сушик Н. Компетентнісний підхід у реалізації технології формування здорового способу життя дітей підліткового та юнацького віку з використанням методу «рівний – рівному» [Електронний ресурс] / Н. Сушик // Нова педагогічна думка. – 2019. – № 4 (100). – С. 91–95. – Режим доступу: <http://roippo.org.ua/upload/documents/statti/100/21.pdf>

8. Сушик Н. С. Сутність і мета технологій соціального виховання особистості [Електронний ресурс] / Н. С. Сушик // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 11 : Соціальна робота. Соціальна педагогіка. – 2018. – Вип. 24(1). – С. 109–117. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_011_2018_24\(1\)_18](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_011_2018_24(1)_18)

9. Творимо майбутнє відповідально й ощадливо : програма соціально-фінансової освіти й виховання для учнів загальноосвітніх навчальних закладів: метод. посіб. [Електронний ресурс] / автори-упоряд.: В. С. Петрович, Т. П. Цюман, Т. П. Авельцева, В. В. Молочний ; за заг. ред. В. С. Петровича. – К. : ФО-П Буря О.Д., 2014. – 192 с. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pozashkilna/Posibnyk_Tvorimo-maibutne.pdf